

at det var en ganske urimelig Optimisme, som man ikke skulde tro, et Ministerium, der først og fremmest vilde lave „ærlige“ Finanslove, vilde hengive sig til; men det var en Optimisme, som blev fastholdt lige til det sidste.

Nu hører jeg, at den højtærede Finansminister selv i høj Grad frygter for, at dette Tal ikke kan holde, og det tror jeg er med al mulig Grund. Der har jo været en sørgelig tilbagegaaende Bevægelse i Statsbanernes Rentabilitet. Venstreregeringen overtog dem med et meget betydeligt Underskud; i 1923—24 var Overskuddet ca. 3 Mill. Kr., hvis jeg husker ret; i hvert Fald, hvis man for virkelig at kunne sammenligne regner Beløbet ud uden Hensyn til hverken Afskrivning eller Forrentning — og Afskrivningsreglerne har jo ogsaa forandret sig fra den gamle til den nye Opstilling —, var der paa Statsregnskabet for 1923—24 et Overskud for Statsbanerne paa $8\frac{3}{4}$ Mill. Kr. og nu set paa samme Maade ÷ ca. 300 000. Om nu det vil holde, som foreslaas paa Finanslovsforslaget for 1927—28, nemlig et Underskud paa 13 992 000 Kr., stiller jeg mig overordentlig skeptisk til, men der er naturligvis ingen, der med nogenlunde Sikkerhed kan se, hvordan Konjunkturer og Priser vil blive i 1927—28 — jeg tror for at nævne en enkelt Ting, at de 23 Kr., som Ministeriet regner med som Normalanskaffelsesprisen for Kul, ikke vil slaa til, men med Sikkerhed kan jeg ikke sige det.

Men hvordan det nu er eller ikke, Balancen skal ogsaa efter vor Mening holdes. Vi mener, at man i Krisetider som disse kan se bort fra noget saadant som Forrentning af Statsbanerne. Vi mener, man vil være fuldstændig berettiget til at anvende det, der bliver tilovers paa Statsbanerne og de øvrige Statsvirksomheder, efter at normale Afskrivninger er afholdt, til Taksned sættelser; men i øvrigt mener vi, at Balancen maa holdes, og Forholdet er jo det, naar man ser paa Finanslovsforslaget, og hvad der er bebudet af Love, at der ikke er Plads for Nedsættelser af Skatter, Afgifter og Takster, som betyder noget.

Derfor bliver det en Nødvendighed, naar man vil have en Nedgang i de offentlige Byrder, som virkelig kan hjælpe Erhvervs livet, at fremkalde en Række Udgiftsnedsættelser ud over det, Regeringen har tænkt sig ved sit Finanslovsforslag eller ved sine særlige Forslag. Regeringen har indtil nu forsømt sin Pligt i denne Henseende, men det fritager ikke Rigsdagen i fjerneste Maade fra at gentage sit Krav og holde Regeringen

saa meget som muligt til Ilden for at faa den til at opfylde denne Pligt og fra — hvis Regeringen stadig vægrer sig ved at gaa denne Vej — selv at gaa de Veje, som det er nødvendigt at gaa for at fremkalde et ændret Resultat.

Heldigt er det jo, at der i det vanskelige Arbejde, der her forestaar, er to Punkter, hvor man, forekommer det mig, uden større Vanskelighed og ret hurtigt kan naa et Resultat. Det ene er Omsætningsafgiften paa Automobiler, de $6\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Der staar udtrykkelig i Forslaget til Beslutning, at denne Afgift skal overføres til Kommunerne, og jeg forstaar ikke, at ikke noget af det allerførste, vi har hørt fra den høje Regering, har været et Lovforslag, der opfylder den Forpligtelse, som er lagt paa Regeringen, og som den selv har lagt paa sig. Men i hvert Tilfælde er det en Foranstaltning, som kan og skal gennemføres snarest muligt, enten efter Regeringsforslag eller efter Forslag fra anden Side. Jeg haaber ogsaa paa et Resultat af de Overvejelser, man for Tiden er inde i med Hensyn til at faa den almindelige Automobilskat, som tilfalder Kommunerne, bedre afpasset efter det faktiske Slid paa Kommunevejene og de faktiske Udgifter, som Automobilerne foranlediger, og faa den gennemført paa et mere praktisk Grundlag end det nuværende, saaledes at Skatten dels kan komme til at ramme retfærdigere, end den nu rammer, og dels bringe større Beløb ind i Kommunekasserne. Naar dette lægges til de $6\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som jeg mener vil kunne overføres til Kommunerne, saa vil der allerede derved kunne opnaas mere Bevægelsesfrihed for Kommunerne, en større Mulighed for dem for at nedsætte deres direkte Skatter, end de har for Øjeblikket.

Og saa er der det meget omtalte, de sidste 5 Mill. Kr. af Valutaafgiften. Mit Standpunkt i denne Sag vil jo være tilstrækkelig bekendt. Baade min højtærede Forgænger som Finansminister, Dr. Brandes, og jeg har jo omtalt det ved Slutningen af sidste Samling, at vi ikke mener, at disse Millioner, som ikke gaar med til Dækning af Gælden til Nationalbanken, skulde tilfalde Kassebeholdningen, men at de burde benyttes til en Skattenedsættelse. (*Statsministeren* [Stauning]: Det staar i Loven). Ja, jeg skal straks komme til Loven. Det staar fuldstændig klart for mig, at det maa ske, og i samme Retning gaar jo det Lovforslag, der nu er fremsat fra det konservative Folkeparti. Dette Forslag tilsigter at eftergive eller tilbagebetale den sidste Rate, den sidste Ottendedel af Valutaskatten. Da